

Danes se boš srečal s problemom krčenja tropskega deževnega gozda.

Dnevno ga izkrčijo za nekaj tisoč nogometnih igrišč površine.

V pomoč ti bo besedilo v učbeniku str. 94. - 95.

Na koncu te čaka naloga za preverjanje in utrjevanje znanja.

PA ŠE TO: prijavi se v spletno učilnico, če se še nisi. Za vsak predmet posebej. Jutri dobiš pri zgodovini nalogo ali vprašanje, ki jo bo tam potrebno oddati, oz. na vprašanje odgovoriti. Naloga/vprašanje bo za oceno.

Tropski deževni gozdovi -

- pljuča Zemlje, pljuča človeštva

**TROPSKI DEŽEVNI
GOZD V AMAZONIJI**

Kako bi utemeljil zgornjo trditev?

Kje na Zemlji se nahajajo največje sklenjene gozdne površine?

Vloge in funkcije gozdov

Gozdovi so zapleten ekosistem, ki imajo velik vpliv na celotno okolje. Že zelo zgodaj je človek odkril, da lahko gozd uporablja za različne namene: kot vir hrane, skrivališče, kot vir lesa za kurjavo, orodja, gradnjo bivališč itd. Skozi zgodovino je ugotavljal, da ima gozd veliko funkcij, ki neposredno ali posredno vplivajo nanj. Že stari Rimljani so gozdove delili na gozdove, primerne za svinjsko pašo in na ostale gozdove. Danes delimo funkcije gozda na tri skupine: proizvodne, okoljske (zakon o gozdovih jih imenuje ekološke) in socialne. Pri tej delitvi gre za človekov pogled na vloge in pomen gozda. Gre torej za vpliv gozda na ljudi in okolje, kjer živimo. Čeprav je pri samih opredelitvah vlogah zaznati povezanost z gospodarjenjem oz. izkoriščanjem gozda, pa se vloge gozda, kot se danes pojmujejo, dobro obnesejo tudi pri drugih vidikih.

OKOLJSKA VLOGA

- **protierozijska vloga**
- **zaščitna vloga**
- **vodna vloga (gozdovi upočasnjujejo vodno kroženje)**
- **bilološka pestrost**
- **podnebna vloga (blaži temp. razlike in povečuje zračno vlago)**
- **drevo za rast (les) potrebuje ogljik, ga preko fotosinteze dobijo iz ogljikovega dioksida, ki je v zraku, tako zmanjšuje učinek tople grede.**

PROIZVODNA VLOGA GOZDA

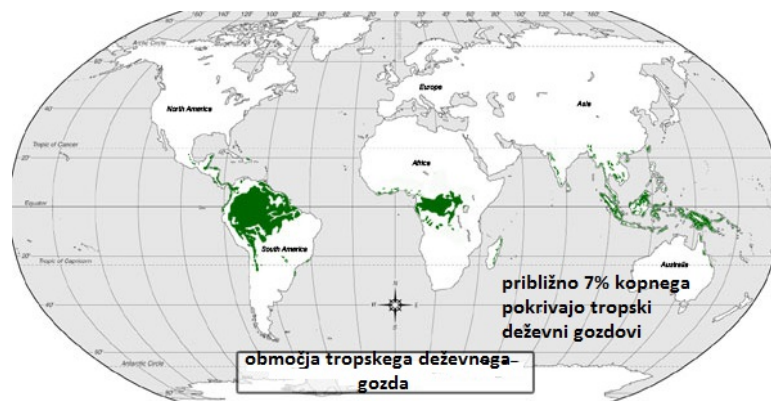
- les
- lov
- nabiralništvo

SOCIALNA VLOGA GOZDA

- nudi življenski prostor**
- območje rekreacije**
- turizem**
- obramba naroda, domovine**

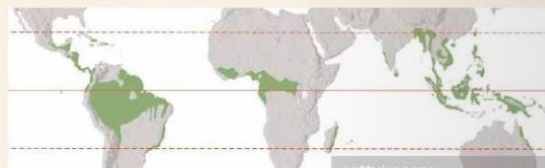

Oceni, kolikšen delež Južne Amerike je poraščen s tropskim deževnim gozdom.

Kje na Zemlji še najdemo področja poraščena s tropskim deževnim gozdom?

TROPSKI DEŽEVNI GOZD

Tropski deževni gozd je listnati, vedno zeleni gozd. Raste na območjih z ekvatorialnim podnebjem, kjer so celo leto visoke temperature, padavin je veliko in so enakomerno razporejene čez celo leto. Je območje izjemne raznovrstnosti rastlin in živali, ki so razporejene v več nivojih oziroma »nadstropjih«. Za vsako nadstropje so značilne različne rastline in živali. Podrasti je malo, ker svetloba zaradi velikih krošenj ne prodre do tal. Sledijo mlada, nizka drevesa, nato so drevesa vedno višja. Posamezna drevesa se dvigajo visoko nad ostale krošnje. Med drevesi rastejo ovijalke. Z oddaljevanjem od ekvatorja in na višjih nadmorskih višinah so drevesa nižja in redkejša, več je tudi podrasti.

Razširjenost tropskega deževnega gozda.

POSELITEV

Tropski deževni gozdovi so zaradi velike vlažnosti redko poseljeni. Naselja so predvsem ob rekah in ob prometnih povezavah. Ponekod še vedno živi staroselsko prebivalstvo, ki se preživlja z lovom, ribolovom in nabiralništvom. Njihov obstoj in način življenja je zaradi krčenja gozdov ogrožen, zato se selijo v mesta.

TROPSKI DEŽEVNI GOZD PREKRIVA PRIBLIŽNO 1/3 JUŽNE AMERIKE

Imenuj predele
Južne Amerike,
ki jih prekrivajo
tropski deževni
gozdovi.

Tropski deževni gozdovi – pljuča Zemlje

Vdihnemo kisik in že čez trenutek spet izdihnemo ogljikov dioksid, to se dogaja povsem podzavestno. Malokdo se zaveda, od kje prihaja vdihan kisik, in kaj vse je potrebno v naravi, da nastane molekula kisika, ki je glavni vir življenja. **Večina tega kisika na našem planetu izvira iz tropskih gozdov, ki so na območju Srednje in Južne Amerike, Azije, Oceanije in Afrike.** Za nastanek teh gozdov je bilo potrebno več kot 80 milijonov let, danes pa v eni sekundi izgine za eno nogometno igrišče površin gozda. Kaj vse bomo izgubili, če izginejo najlepši in najbolj kompleksni gozdovi Zemlje?

Tropski gozdovi so najstarejši in najbolj kompleksni kopenski ekosistemi s 30 milijoni živalskih in rastlinskih vrst. Predstavljajo življenjsko okolje za polovico živalskih in dve tretjini vseh obstoječih rastlinskih vrst. Za tropske gozdove je značilna izjemna biotska raznovrstnost, saj v njih biva 80 odstotkov vseh vrst organizmov na Zemlji. En sam hektar tropskega deževnega gozda vsebuje do 1000 dreves in do 300 vrst organizmov, na leto pa je uničenih 12 milijonov hektarjev teh površin. V eni sami uri je posekanih 500.000 dreves ter izgubljenih od 20.000 do 100.000 rastlinskih in živalskih vrst letno. **Takšen trend bi povzročil izgubo petine gozdov v 30 letih.**

Krčenje tropskega deževnega gozda in posledice.

S pomočjo fotografij boš spoznal vzroke za krčenje tropskega deževnega gozda in posledice tega krčenja.

Oceni posledice tega posega v deževni gozd.

Rudnik zlata

Velika gozdna področja so tudi enostavno potopljena, saj so v amazonskem nižavju na pritokih Amazonke zgrajene številne hidroelektrarne.

Vzroki krčenja tropskega deževnega gozda

POSREDNI VZROKI

- vladna politika (denarna pomoč, davčne olajšave, kmetijska reforma – v šestdesetih letih je Brazilija revnim prebivalcem podeljevala zemljo v Amazonskem nižavju)
- izvoz v tujino (povpraševanje)
- lokalne potrebe

NEPOSREDNI VZROKI

- živinoreja (pašniki)
- pridelava soje (plantaže)
- samooskrbno kmetijstvo (njive)
- gradnja naselij
- gradnja cest in industrije
- rudarstvo
- gozdarstvo (dragocen les)

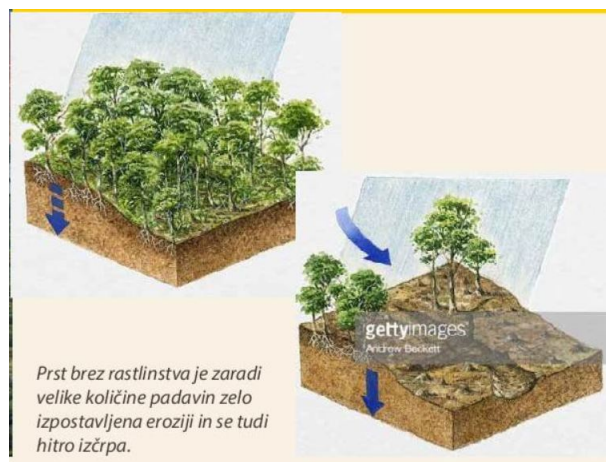

Poljedelske površine pridobljene na račun deževnega gozda.

Zakaj te površine niso trajne oziroma zakaj jih bo čez nekaj let potrebno opustiti?

Koruza

V pragozdu odkrili neznano pleme

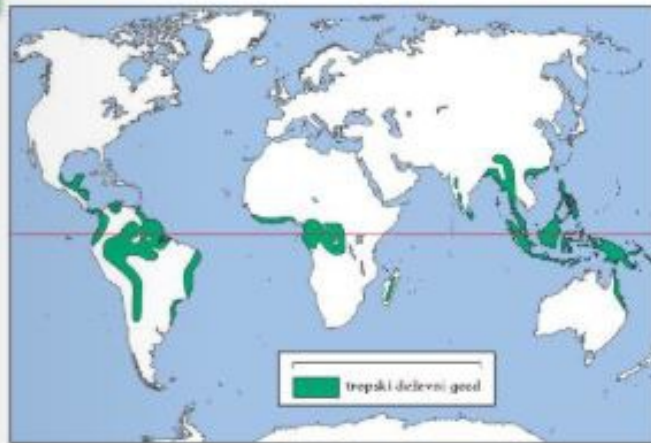
Velika območja amazonskega deževnega gozda so še neraziskana in velikokrat poskrbijo za presenečenja. Junija 2011 je brazilska državna zaščitna agencija Fundação Nacional do Índio (FUNAI), ki skrbi za identifikacijo in zaščito domorodcev v pragozdu, objavila, da je odkrila tako imenovano družbo brez stika v dolini reke Javari. Pleme so odkrili s satelitskimi posnetki, ki so sredi pragozda razkrili tri jase s strehami kolib. Novoodkrito pleme naj bi imelo približno 200 ljudi, ki gojijo koruzo, arašide in banane. Govorijo pano-takananski jezik.

Brazilska vlada iz zraka nadzoruje amazonska plemena brez stika, da bi jih zaščitila pred vplivom tujcev.

ELÉCIO ASSUNÇÃO / O LÍBANO / WWW.FUNAI.GOV.BR / DECEMBER 1, 2011

Tropski deževni gozd so pljuča našega planeta.

A) Oglej si zemljevid in napiši območja, kjer je naravno rastlinstvo tropski deževni gozd.

Odgovore zapiši v zvezek.

B) S pomočjo svetovnega spleta poišči članke, ki govorijo o krčenju tropskega deževnega gozda. Z njihovo pomočjo in s pomočjo učbenika naštej glavne vzroke in posledice krčenja tropskega deževnega gozda za posamezno državo in prebivalce, ki tam živijo, ter kakšne so posledice za ves svet.

Vzroki	

Lokalne posledice	Globalne posledice